

Informarea legislativă - instrument de realizare a drepturilor cetățenilor

(Din experiența bibliotecilor din Federația Rusă)

*Mariana HARJEVSCHI, Tatiana NICHIFOR,
Biblioteca Publică de Drept*

Una dintre cele mai importante sarcini ale formării societății cunoașterii o reprezintă accesul deplin la informație. Aceasta constituie o moștenire contextuală publică atât la nivel național cât și internațional. În acest sens, informația cu caracter legislativ și cea oficială poate fi considerată drept o sursă de informare cumva prioritară.

Programul "Crearea rețelei publice de centre informaționale legislative în cadrul bibliotecilor publice" a fost lansat în 1998, sub auspiciile Ministerului Culturii, ale Fundației Ruse pentru reforme în domeniul juridic și ale Comitetului UNESCO "Informația pentru toți".

Inițial, experți în domeniu: bibliotecari, specialiști în domeniul informării și documentării, juriști etc. au studiat practica internațională și specificul autohton rus privind funcționarea centrelor informaționale specializate, în vederea amplasării cât mai corecte a centrelor informaționale cu caracter legislativ. Decizia, unanim acceptată și aplicată în practică a fost - biblioteca publică, motivul forte fiind: "Biblioteca este unica instituție ce poate oferi acces fără restricții la informație".

Astăzi, centrele de informare specializate în domeniul dreptului în Federația Rusă, sunt deschise în cadrul bibliotecilor publice cu statut regional, municipal și orașenesc. De asemenea, au fost deschise și în cadrul unor școli speciale, instituții academice, administrative, de stat, medicale, chiar și în instituții penitenciare.

Anual beneficiază de serviciile acestor centre specializate circa 1 mln de utilizatori la nivel de țară. Modelul a luat o mare amploare și actualmente funcționează peste 1.200 centre. Doar pe parcursul anului 2003 au fost deschise circa 600 noi asemenea centre.

Specificul acestor centre constă în dotarea cu documente oficiale cu statut federal, regional și municipal, abonarea la ediții periodice de specialitate (juridice),

accesul la bazele de date legislative. Colecția se rezumă doar la acte juridice și normative, precum și la ediții de referință de specialitate, nefiind incluse monografiile, materiale didactice etc.

Pe lângă aceste centre mai pot funcționa și "clinici juridice", în cadrul cărora își pot testa și aplica în practică cunoștințele studenții de la facultățile de drept din universități. Acestea mai oferă consultații gratuite persoanelor vulnerabile. Studenții sunt ghidați de profesori și asistenți juridici, colecția bibliotecii servind doar ca centru de consultare și documentare.

Finanțarea centrelor este susținută atât la nivel federal, cât și local. Ministerul Culturii al Federației Ruse a acoperit achizițiile și abonarea la baze de date juridice Codex, municipalitățile sau alți deținători de biblioteci finanțând alte categorii de buget.

În cadrul unor biblioteci, a fost testat și principiul funcționării comasate a centrului business și a celui de informație legislativă. Aceasta permite atât oferirea informațiilor și documentelor cu caracter economic, pentru a orienta clienții pe piața produselor, valutară etc., cât și cu caracter juridic - pentru a lua decizii corecte și conform legii. Serviciile s-au dovedit a fi foarte eficiente și în concordanță cu necesitățile comunității.

Succesul centrelor de informare cu caracter legislativ a fost urmat în 2003 de crearea unui parteneriat cu statut necomercial, acesta fiind inițiat și administrat de Biblioteca de Stat și de Biblioteca Națională ale Rusiei. Cu suportul Ministerului rus al Culturii a fost lansat un site comun al centrelor juridice - www.pcpi.ru, care cuprinde informație generală despre fiecare centru din țară, precum și materiale didactice și metodologice, pentru cei încadrați în aceste servicii specializate.

Pentru viitor se preconizează deschiderea de centre ecologice și educaționale.

* Informația a fost spicuită în cadrul secțiunii "Accesul liber la informația legislativă și de afaceri: probleme și soluții", la lucrările Conferinței Crimeea 2004.